

Referenciamutató-nyilatkozat a Benchmark Regulation (BMR) 27. cikke alapján CETOP Index

Publikálás: 2019.12.17.
Utolsó frissítés: 2020.05.21

Index

Név	ISIN	Számítás devizaneme	Számítás gyakorisága	Típus	Súlyozás
CETOP	HU0005060236	EUR	Naponta egyszer	Árindex	Közkézhányad kapitalizáció

A referenciamutató minősítése

A CETOP nem jelentős, szabályozott (tranzakciós) adatokon alapuló referenciamutató.

A CETOP nem teljesíti a BMR 20 cikk (1) bekezdésében (kritikus referenciamutatók), vagy a 24 cikk (1) bekezdésében (jelentős referenciamutatók) foglalt feltételeket, különös tekintettel az eszközök értékére, melyek vonatkozásában a referenciamutatót használják.

A CETOP a BMR 3. cikk (24) bekezdésének a) (i) pontja alapján szabályozott adatokon alapuló referenciamutató: a CETOP számítását szerződéses alapon a Vienna Stock Exchange (VSE), mint felügyelt szervezet végzi, amely az árak forrásának a CEE Markets Direct Feed-jét, illetve a Refinitiv adatszolgáltatót használja. (Azon tőzsdék részvényeinek árai esetében, melyek a CEE Markets Data Feed-ből származnak, a Refinitiv adatszolgáltatótól jönnek. A Refinitiv az indexszámítás folyamatában kizárólag az ügyleti adatok VSE felé történő technikai továbbításáért felel a BMR 10. cikkének megfelelően.) Ebben az összefüggésben a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) marad felelős a Referenciamutató-nyilatkozat betartásáért. A bemeneti adat minőségét, felügyeletét és nyomonkövethetőségét a szabályozott piaci kereskedés és a szabályozói környezet biztosítja.

Kulcsfogalmak

- CETOP Kézikönyv (Kézikönyv): nyilvánosan elérhető dokumentum a CETOP módszertanáról, a számítási és felülvizsgálati szabályairól (<https://www.bet.hu/Befektetok/Szabalyozas/Tozsdei-szabalyzatok>)
- CETOP országok: Magyarország, Csehország, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia, Horvátország és Románia
- Számítási paraméterek: részvények darabszáma, közkézhányad (tényező), súlyozási tényező és euróban kifejezett ár
- Indexérték frissítése: kizárólag az árak változása eredményez változást az indexértékben
- Közkézhányad (tényező): adott részvényre vonatkozóan a valóságban kereskedhető részvénypozíciók arányát tükrözi a Kézikönyvben meghatározott módon
- Degresszió: eljárás, mely a féléves felülvizsgálat alkalmával, mikor az egyes részvények súlyai meghatározásra kerülnek, csökkenti a nagyobb részvények súlyát a Kézikönyvben meghatározott módon
- Országlimitek: az indexbe egy országból bekerülő részvénytársaságok száma nem lehet több, mint 7, és egy CETOP ország részvényeinek összsúlya sem haladhatja meg (felülvizsgálatkor) a 40%-ot

- Súlyozási tényező: biztosítja, hogy az adott részvénytársaság súlya tükrözi a degressziót, az országlimiteket és bizonyos társasági események hatását
- Korrekciós tényező: biztosítja az indexértékek folytonosságát a féléves felülvizsgálatok és bizonyos társasági események alkalmával
- Felülvizsgálati kritériumok: a részvénytársaságok az egyes indexekbe forgalmi és közkezhányad kapitalizációra vonatkozó szempontok alapján, a Kézikönyvben meghatározott módon kerülnek kiválasztásra
- A Budapesti Értéktőzsde vezérigazgatója (Vezérigazgató): a Kézikönyv módosításán kívül minden indexszel kapcsolatos döntést a Vezérigazgató hoz meg
- A Budapesti Értéktőzsde igazgatósága (Igazgatóság): minden Kézikönyv módosítást az Igazgatóság hagy jóvá
- Index Bizottság: a CETOP menedzsmentjével és fejlesztésével foglalkozó szakmai tanácsadó testület

A referenciamutató által mért gazdasági valóság

A CETOP index a CETOP országok szabályozott piacaira bevezetett legnagyobb kapitalizációjú és forgalmú (blue chip) részvények, ezen keresztül a CEE-régió (Magyarország, Csehország, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia, Horvátország és Románia) részvénytőzsde egészének teljesítményét tükrözi. Az index mindenkor pontos összetételét a BÉT CETOP Indexének nyilvánosan elérhető szabályai határozzák meg. Az összes, indexhez kapcsolódó döntés meghozatala kizárólag a CETOP-ra vonatkozó, nyilvánosan elérhető szabályok és rendeletek szerint történik.

Mérlegelési jogkör

A CETOP számítást a Vienna Stock Exchange végzi a közte és a BÉT között fennálló szerződéses jogviszony alapján. Az indexek számítása kizárólag ügyletkötési adatok alapján és olyan automatizált mechanizmusok által történik, melyek kizárják az emberi mérlegelést, megítélést.

Felülvizsgálat, vagy az indexben társasági esemény hatására történő bizonyos változtatások alkalmával diszkréció alkalmazható meghatározott esetekben (Kézikönyv 3.10 és 4.2.4 pontjai).

Külső tényezők és hatásuk a referenciamutatóra

Minden óvatosság ellenére az indexet befolyásolhatják olyan külső tényezők, melyek a módszertan módosítását, adott esetben akár az index megszűnését eredményezhetik. A módszertan változása vagy az index megszűnése közvetlen hatással lehet az indexet referenciaként használó a pénzügyi termékekre.

Módszertan

A módszertant az Index Bizottság javaslatára és a Vezérigazgató előterjesztése alapján az Igazgatóság határozza meg.

- A részvények indexbe történő kiválasztásának legfőbb szempontjai a kereskedhetőség és a méret annak érdekében, hogy az index egyfelől minél jobban tükrözze a gazdasági valóságot, másfelől az indexfelhasználók által is könnyen reprodukálható legyen.
- Az index súlyozása közkezhányad kapitalizáció alapú, ahol a legnagyobb részvények súlya csökkentésre kerül az index kiegyensúlyozottságának és diverzifikáltságának érdekében (degresszió).
- A BÉT szabályozott piacának ügyleti adatain alapuló indexszámítás kizárja a diszkréciót és minimalizálja a manipulálhatóság valószínűségét.
- A részletes módszertan és szabályrendszer (Kézikönyv) nyilvánosan elérhető a BÉT honlapján.

A referenciamutató meghatározása során alkalmazott kritériumok

- Új indexérték kizárólag, egyedül a CETOP-országok szabályozott piacán kereskedett, indextag részvény árváltozása hatására alakulhat ki.
- Az indexértékek a Kézikönyvben nyilvánosan elérhető képlet alapján kerülnek kiszámításra.
- Mivel indexértékben változást csak az euróban kifejezettügyleti árak okozhatnak, illetve az indexbe – módszertan alapján – a legnagyobb és leglikvidebb részvények kerülnek, nincs szükség az adatok minimális szintjének definiálására, az utolsó indexérték mindig a mérni kívánt gazdasági valóság aktuális állapotát tükrözi.
- Az index súlyozása – az indextag részvények árváltozását leszámítva – a Kézikönyv szabályainak megfelelően változtatható
 - rendes féléves felülvizsgálat keretében a számítási paraméterek aktuális állapothoz történő igazításán keresztül
 - bizonyos a Kézikönyvben meghatározott társasági események hatására
- Az indexbeli súlyokra a következő tényezők hatnak:
 - Az indextag részvények utolsó ügyleti árai a súlyokat napról napra változtatják
 - Az indextag részvények tőzsdére bevezetett mennyiségei
 - Közkézhányad (faktor): a közkézhányad kapitalizáció számításánál a valójában kereskedhető mennyiség (arány) kerül figyelembevételre
 - Súlyozási tényező: a degresszió és bizonyos társasági események módosíthatják a közkézhányad kapitalizáció alapján meghatározott súlyokat
 - Az indexbe kerülés: amennyiben egy aktuálisan nem indextag (új) részvény megfelel az kiválasztás kritériumainak a márciusi/szeptemberi felülvizsgálat során, bekerül az indexbe a felülvizsgálati hónap harmadik péntekét követő kereskedési napon.
 - Indexből történő kikerülés: amennyiben egy aktuálisan indextag részvény a márciusi/szeptemberi felülvizsgálat során nem felel meg az indexbe kerülés (indexben maradás) feltételeinek, kikerül az indexből a felülvizsgálati hónap harmadik péntekét követő kereskedési napon

A referenciamutató meghatározása stresszhelyzetben, lehetséges korlátozások illikvid és töredezett piacok esetén

- A CETOP értékei kizárólag a CETOP országok szabályozott piacainak ügyleti árain alapulnak.
- Az indexben szereplő részvények kiválasztásánál a legfőbb elv, hogy azokba a legnagyobb és leglikvidebb részvények kerülnek. Ebből kifolyólag, függetlenül az indexértékek frissítésének gyakoriságától az indexek mindig a gazdasági valóság aktuális állapotát tükrözik.
- A CETOP számítása felfüggesztésre kerülhet az erről szóló határozat lehető legrövidebb időn belül történő közzététele mellett, amennyiben az adott indexkosár minimum 75%-át kitevő súlyú részvénytársaságokra 10 tőzsdenapon keresztül nem született a CETOP országok tőzsdéin tranzakció.
- Abban az esetben, ha adott index számítása valamilyen okból kifolyólag nem lehetséges, úgy a következő eljárást kell alkalmazni:
 - A BÉT tájékoztatja a piaci résztvevőket a kialakult helyzetről
 - A Vezérigazgató – amennyiben szükséges, úgy az érintett szereplőkkel történő konzultációt követően, – dönt a szükséges lépésekről
 - A meghatározott lépések kommunikációja és végrehajtása

Hibás bemeneti adatok kezelése

- Abban az esetben, ha az indexszámítás hibás bemeneti adatok alapján történne, az első és legfontosabb lépés a piaci szereplők problémáról való értesítése

- Annak érdekében, hogy az indexszámítás ne hibás adatok alapján történjen, az indexszámítás felfüggesztésre kerül
- Ezt követően a hiba beazonosításra és a hibás értékek javítására kerülnek
- Piaci szereplők értesítése a hibajavítás megtörténtéről

A referenciamutató módosítása, megszüntetése

Amennyiben a számításhoz szükséges bemenő paraméterek nem állnak rendelkezésre és nem helyettesíthetők, szükség lehet az indexszámítás megszüntetésére. Az index módosítása indexfejlesztés eredményeként, illetve a piaci körülmények jelentős megváltozása esetén történhet.

- A módszertan módosítása

Az indexszámítás szabályaiban történő változás esetén az Index Bizottság előzetes véleménye alapján a Vezérigazgató előterjesztést készít az Igazgatóság számára a Kézikönyv módosításáról. Az Igazgatóság jóváhagyását követően a Kézikönyv módosításait a BÉT a hatályba lépés előtt legalább 10 naptári nappal a honlapján közzéteszi.

- A referenciamutató megszüntetése

Amennyiben az Igazgatóság az index számításának megszüntetéséről dönt, annak körülményeit a BÉT az érintett piaci szereplőkkel való konzultációt követően, a hatályban lévő, az index felhasználásával kapcsolatos szerződések rendelkezéseinek figyelembevételével határozza meg és teszi közzé. A BÉT az indexszámítás megszűnéséről szóló információt a lehető leghamarabb közzéteszi annak érdekében, hogy a piaci szereplők az eseményre felkészülhessenek.

- Vis maior

Az indexszámítás vis maior miatt megszűnhet, ha annak elvégzése természeti katasztrófa vagy hasonló esemény miatt lehetetlenné válik. Ebben az esetben a BÉT közzéteszi a CETOP Index utolsó hivatalos értékeit az utolsó hivatalos kosárösszetétellel egyetemben.

Környezeti, társadalmi és irányítási tényezők („ESG tényezők”)

- A BÉT által jelenleg előállított referenciamutatók egyike sem minősül uniós éghajlatváltozási referenciamutatónak, vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatónak, illetve a BÉT jelenleg nem rendelkezik környezeti, társadalmi és irányítási célokat megvalósítani kívánó vagy környezeti, társadalmi és irányítási célokat figyelembe vevő referenciamutatókkal.
- Ugyanakkor a BÉT a CETOP esetében vizsgálja az ESG tényezők módszertanba történő beépítésének lehetőségét és amennyiben a körülmények azt megengedik, a jövőben tervez ezen változtatni.